

Izhaja
trikrat na teden:
v torek, četrtek,
soboto.

EDINOST

ZA RESNICO
OD BOJA
DO ZMAGE!

IN PRAVICO!

Issued
threetimes a week.
Tuesday, Thursday
Saturday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE POD PORNE DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGO.
ŠTEV. (No.) 4. CHICAGO, ILL., TOREK, 9. JANUARJA — TUESDAY, JANUARY, 9, 1923. LETO (VOL.) IX.

Pismo iz Pariza.

(Za Edinost L. Kuhar.)
(Konec.)

Francija bi v srcu rada odkrito stopila na rusko-turško stran o dardanelskem vprašanju, pa ne more, ker rabi Anglijo v boju za nemško vojno odškodnino. Pričakujemo pa, da bo vplivala posredovalno o rusko-angleškem konfliktu in pomagala najti srednjo pot, ki bo pomirila angleški strah in dala zadoščenje upravičenim ruskim željam.

Balkanske države igrajo usmiljenja vredno igro. Prišle so na konferenco s praznimi rokami. Enkrat samo so se dvignile, za en dan, da skupno protestirajo proti turškim zahtevam po Traciji, potem pa so zginile o tem osramočene, ker se niso mogle zediniti ravno tako kot l. 1912, radi par pedi zemlje.

Naša država je bila poklicana, da na principu enakovrednosti sodeluje na mednarodni konferenci o svetovno-vajnih vprašanjih. O njeni vlogi ne slišimo nič. Nas to boli. Kje pa so Slovani? Kje je 180 milijonov Slovanov, da ne slišimo njih odločilnega glasu? Ali ni žalostna prikazen v zgodovini, da se ob usodepolnih zgodovinskih urah, ki dajejo smernice bodočnosti morda za desetletja, da ob teh velevažnih trenutkih zastopniki 180 Slovanov, posedajo v predsobi, medtem ko v dvorani Evropa mirno odločuje o usodi miru in vojne, življenja in smrti? Slovani, jaz ne morem verovati v vašo bodočnost, ako ne pokažete da ste takrat, kadar zgodovina od vas zahteva, da govorite. Molčite prej in potem, in delajte, a govorite, kadar drugi barantajo z vašim življenjem.

Jugoslavija ne ve komu naj da svoj glas ali angleški tezi ali ruski. Med dvema stoloma sedi in na nobenem, zato je niti Angleži niti Rusi ne vpoštevajo. Ninčič je enkrat rekel, da ni mogoče delati ako je v državi nered. Krasnejše ni mogel definirati vloge naše države na zunaj. Z disciplinirano narod in postavimo mu pred oči, da mora biti v zgodovini enkrat velik in vpliven, sposoben da govori in ne postaja v zadregi po predsobah. Naj se narod ne zagradi v majhnih hišnih prepirih, ki se mu bodo po stoletju zgodovine zdeli malenkostni, in grenkih spominov. Velik mora biti naš narod, ker gorje malim v mednarodnem življenju. Zato se naj napravi red doma, da bodo naši zastopniki lahko govorili v imenu bitja, ki živi, da bomo mogli imeti svoje mnenje v velikih vprašanjih.

Želeti bi bilo, da naša delegacija, ki je vendar imela pristop h vsem sejam, zavzame Rusom-Slovanom prijazno stališče, da z Bulgarijo vred podpre rusko mnenje o Dardanelah, ki brani Slovanstvo pred angleškim imperializmom. Pričakovali smo vsaj, da bi bila posredovala in tako olajšala položaj Francije njene zaveznice. Ne eno, ne drugo. Pomagala je samo dokazati, da je Balkan needin. Svetu je ta dokaz zadosti.

Romunija, ki ima na vesti Besarabijo, govori seveda za Angleže, ker pričakuje, da ji bodo britanski superprednavti lahko pomagali braniti krivično prisvojeno blago. Bolgarija je stopila na stran Rusije, samo mi, ki znotraj nimamo reda, samo mi smo ostali na strani. Če so to znamenja slovanke solidarnosti, potem nimamo povoda verovati v čudeže, ki jih bomo delali v bodočnosti. V Slovanstvo ne smemo samo verovati, to platonično vero ponavljamo že stoletja za Slovanstvo moramo delati in sicer kadar je čas zato.

Govorili smo že o vlogi Zed. Drž., ki imajo gospodarske interese na bivšem turškem ozemlju, interesi ki bodejo Anglijo v oči. Ne bomo omenjali napolitajnih pogajanj, ki se vršijo že nad 10 let med različnimi turškimi vladami ki so druga drugi sledile pa med washingtonsko vlado za petrolejske koncesije v Turčiji. Gospodarski razlogi in antagonizem med Ameriko in Anglijo bodo Zed. Drž. privedle do tega da bodo jasno izrazile svoje stališče o svobodi morskih ožin in mi niti minuto ne dvomimo, da bo ameriškansko mnenje silno podobno ruskemu. Tim boljše.

Koliko je torej načrtov za režim Dardanel. V primerju sta dva.

1. ruski, ki zahteva popolno svobodo za trgovski promet a ki ne dopušča tujim vojnim ladjem pristopa v vode Črnega morja. Zato se Dardanele in Carigrad prepustijo Turčiji, ki jih lahko po svoji volji utrdi.

2. angleški, ki zahteva svoboden prehod i za vse trgovske i za vse vojne ladje. Dardanele se morajo torej demilitarizirati in v Carigrad se posadi mednarodni odbor, ki bo pazil, da Turčija prehoda ne bo utrjevala.

Napoveduje se francoski posredovalni predlog, po katerem bi se trgovskim ladjam dala neomejena svoboda, medtem ko se določa za vojne ladje gotova tonaža, ki bi smela preko ožin. Mogoče je da se zedinijo na ta predlog, a jasno je že danes, da je efemeričen v trenutku, ko bi Anglija hotela iz kateregakoli vzroka poslati več ladij v Črno morje, kot ji je dovoljeno, ker kadar gre za resnico ji nobeno evropsko brodovje tega ne more zabraniti. Tudi ta predlog bi ne odpravil vojne nevarnosti, ampak jo samo preložil.

V slučaju, da bi bil sprejet stoji svet pred novo težavo. V Washingtonu je sklenilo pet največjih pomorskih velesil pogodbo o razorožitvi. Rusije tam ni bilo in Čičerin je to obžaloval takrat. Ako ostanejo vode Črnega morja dostopne za tuje vojne ladje, potem se mora Rusija oboroževati na morju. Za njo washingtonsko razmerje ne eksistira, ona lahko oborožuje mornarico,

(Dalje na 2. strani.)

FRANCIJA ZASEDE RURSKO OKROŽJE.

V strahu pred posredovanjem Amerike, hiti Francija na vse kriplje, da zasede nemško ozemlje predno pridejo Zdr. Drž. svojimi predlogi.

Pariz, 8. jan. — Francoski kabinet soglašal s ministrskim predsednikom Poincaré-om glede izveditve okupacijskih načrtov, ki jih je zasnoval Poincaré in se imajo sicer za izvršiti predno pride Amerika z nadaljnjimi svojimi predlogi v korist Nemčije, tako se glasi zadnje poročilo, ki prihaja iz verodostojnih virov iz Pariza.

Poincaré bo čakal do 3 ure danes popoldne, ko bo Nemška delegacija napravila konečno izjavo, kaj misli glede zanemarjenja pri izpolnjevanju pogodb, ki jih je nemška delegacija slovesno podpisala in odobrila in istotako nemška vlada zadnje spomlad Nemčiji je obljubila, da bo poslala Franciji na račun reparacijske odškodnine več tisoč ton premoga, kar pa ni storila, temveč zanemarila obljubo, ki jo je dala Franciji. Pri celem sporu igrajo važne vloge še druge važne odškodninske zadeve, za katere se Francija odločno pogajala. Kakor hitro bo zaslusana Nemška delegacija, in kakor hitro bo, ali priznala krivdo, ali da ne more, ali bodisi da noče izpolnjevati obliub, ki jih je dala Franciji bo Poincaré namignil francoskemu generalnemu štabu, da naj udari s svojimi armadami v Porensko in tam zasede vse važne industrijske nemške okraje. Prvi cilj, ki ga bo zavzelo francosko vojsko vodstvo, bo mesto Essen, ki ima bogate industrije v svojem okrožju.

V Parizu so vladni krogi v strahu, da prihiti na evropsko mešetarsko pozornost znanbiti Stric Sam in ponudi obubožani Nemčiji svoje posojilo in sicer pod gotovimi pogoji, katere bi morali vpoštevati tudi ententni zavezniki. Francija se preveč boji, da bi Nemčija dobila kake preugodne pogoje, oziroma, da bi prišla v take okoliščine, pod katerimi bi lahko v kratkem času okrevala in pri tem se otrsela svojih sedanjih upnikov. Francija ima seveda vzroke, da tako nastopa. Ona kot teritorialna sosedka Nemčije prav dobro pozna in ve, kakega sosedu ima, koliko mu more zaupati v bodočnosti. Ona se tudi dobro zaveda, da kakor hitro se Nemčija nekoliko opomore in kakor hitro ostane Nemčija osamljena, t. j. da bi jo zapustili njeni zavezniki bi se tako Nemčija kaj hitro postavila Francija po robu in z isto tuji kmalu pošeno obračunala. Uvidevaloč vse to se Francija pogajala na vse kriplje, da bi se Nemčiji ne pustilo kar tako lahko do takih okoliščin. To je torej tisti vzrok, sadi katerega se Francija nikakor ne uklaniti Veliki Britaniji, ki prinaša na zeleno mizo popustljivo politiko napram Nemčiji. Seveda pri vsem tem je veliko vprašanje, kako dolgo bo mogla Francija vstrajati pri tej politiki in pa v kakšno korist je taka politika ostalemu svetu, ki si želi brž ko slej boljših razmer na svet. trgu in v drugih ozirih.

Ves svet s zanimivostjo pričakuje kaj se bo ukrenilo te dni v Parizu, kjer so zbrani evropski državniiki, ki imajo v rokah usodo današnje Evrope. Bo li francoska invazija, ako bo izvedena koristila? To je enkrat veliko vprašanje, ki bi ga morali vpoštevati vsi. Znanbiti za Francijo samo zna to začasno koristiti materialno. Toda kako dolgo bo koristilo je pa drugo vprašanje. Pri vsem tem je stari pregovor: "da človek obrača Bog na obrne" se vedno v veljav. Kdor dela račun brez Boga se navadno uračuna.

KRATKE NOVICE

— Maršal Foch ima pripravljenih 40 tisoč mož ob reki Reni, da vdari vsak trenutek v Porensko in Westfalijo, kakor hitro mu v to namigne francoska vlada.

— Francija zida svoje upanje na Italijo, da ž njo vrec prisili Veliko Britanijo, da odneha pri svojih težkih zahtevah na bližnjem vzhodu napram Turčiji. S tem mislijo preprečiti razhod Lozanske konference.

— Iz Rusije so vendar prišla v svet poročila o slavljenju staroslovanskega Božiča. Več poročil so boljševiki zaplenili, ker niso hoteli, da bi svet zaznal, da je ruski narod še skoro 98 odstotkov veren narod, ki ni še zavrgel svoje vere. Par poročil pa, ki se jim je posrečilo prodreti skozi strogo boljševiško cenzuro, pa govori v svet, da so bile vse cerkve o slavlju ruskega Božiča nabito polne. To je znak, da pristna ruska slovanška duša je še krepka in vstaja k življenju.

— Na Kitajskem se zopet dviga revolucionarni duh in razni poveljniki zbirajo svoje armade, da se udarijo. V okrožju Cantona je zbranih že več vojaških enot za boj. Kot razvidno se bo ideja za zedinjenje cele Kitajske razblinila v nič.

— V Pragi je bil zadnje soboto napaden čehoslovski finančni minister Raschin, ko je zapustil svoj urad. Atentatorja so aretirali.

— Japonski ministrski predsednik Kato je napravil proračun, s katerim bo prihranil Japonski državi 65 milijonov dolarjev letno. Pri vseh stvarih so izdatki v veliki meri znižani le za šolstvo in naobrazbo so določeni večji stroški, kakor druga leta. Kato pravi, da večja izobrazba je japonskemu narodu bolj potrebna, kakor vse drugo.

— Belgijski ministrski predsednik Theunis je baže resigniral, kakor poroča poročilo iz Bruselina.

— V Rosewood, Fla., je baže nastal plemenski puč v katerem je pobitih več črncev. Župan je obklical na pomoč narodno gardo, da bo napravila red v mestu.

— V Lafavette, Ind. je preminula zadnje soboto tamošnja najstarejša žena Mrs. Lucy Terry v starosti 102. let.

— V Kelso, Wash. ki je pred par dnevi povodenj odnesla most se pogreša skupno okoli 30 oseb, ki so izgubili življenje in katerih trupla je odnesla naraščajoča reka Kolumbia nežnoma kam.

— V Winona, Minn. se je zadnje soboto ubil tamošnji bankir Lincoln Litcher, ko se je beljal po ledeni poti, mu je na ovinku zdrsnil avto po bregu in Litcher je obležal na mestu mrtve.

— Iz Rockforda, Ill. poročajo, da je francoska vlada naročila pri Emerson Brantingham Co. večje število farmarskih strojev, ki jih bo omenjena družba izgotovila za Francijo. Naročila znašajo za več kakor \$2.000.000.00.

— Severno Illinoiska mlekarška zadruga naznaja, da se bo od 8. januarja naprej podražilo mleko. Odsedaj z naprej bo veljal kvart mleka 11c.

— V Marion, Iowa, se bav iznajditelj prof. E. J. Christie z novim enokolesnim motornim biciklom, ki bo po njegovem proračunu v stanu prevoziti po 250 milj na uro. Ako se mu posreči izdelati ta enokolesni motor bicikel, bo to najhitrejši kolo, ki jih imajo dosedaj v prometu.

— V Petersburg, Ill. so aretirali nekega 6-letnega Charlesa Davis, ki je osumljen požigalec. Oblasti ga dolže, da je kriv več požigov, ki so bili povzročeni od zlobne roke po tej okolici.

SODNIK HURLEY PROTI JUGOSLOVANSKE NOVICE PROSTI LJUBEZNI.

Chicago, Ill. dne 8. jan. — Sodnik Hurley je v soboto ostro nastopil kot sodnijski kancelar proti ljubezni, ki je eni tako zvesto zagovarjale, da si je to glavni črv, ki je uničil že toliko srečnih družin in jih dovedel do razpore in družinskega razhoda. Hurley poroča, da je bilo v samem lanskem letu nad 12 tisoč razporok v Chicagu. In 75 odstot. teh razporok pravi Hurley je prišlo iz proste ljubezni v kateri žena ali mož pozabita na zvestobo do svojega moža ali žene, ki mu je obljubi pred postavo in Bogom. On pravi, da odslej naprej ne bo podelil nobenemu prosilcu razporočnega dovoljenja, razun temeljitih vzrokov. Nikdar pa ne pravi, radi proste ljubezni. Tako srečo torej rodi prosta ljubez, za katero se tudi naši "prosvitljeni" rdečkarji od časa do časa prav radi potegujejo. Radovedni smo, kaj poreče na to Clevelandski čas?

SENAT ZDR. DRŽ. GLASOVAL, DA SE ODPOKLICE VSE VOJAKE IZ NEMČIJE.

Washington, D. C. 8. jan. — Začnjo soboto je senat Zedinjenih držav glasoval, da se ima vse ameriške vojake, ki so nastanjeni kot mednarodna straža ob reki Reni nemudoma odpočitati domov. Za odpočitje je bilo odanih 57 glasov proti 6 glasovi za.

Obenem se je takoj sprejel posebno resolucijo, s katero se naroča predsedniku Zdr. Drž. Warren Hardinu, da ima to odredbo izvršiti čim najprej je mogoče.

— V Sioux Falls, S. Dak. so se pojavili značilni tatovi in so odnesli neki farmarski družini v svojem zrakoplovu brezični brzojavni aparat vreden več sto dolarjev. Uzmoviči vrše svoje rokodelstvo že tudi s pomočjo zrakoplovstva. Kam jadra moderni svet?

— V okraju Kerry na Irskem so oblasti proste države usmrtili štiri republikanske pristaje, ki so nezovali zaroto proti vladi proste države. Usmrčeni so bili od vojske čete.

— V Fort Madison, Ia. so zgradili novo jetnišnico, ki vsebuje 200 modernih jetniških celic. Ta jetnišnica je pod nadzorstvom tamošnje vojske posadke, ki je nastanjena v Fort Madison.

Draga pri Ribnici. Umrj je 26. novembra Jožef Miklič, bivši cerkveni ključar, ki je nad 20 let vneto deloval v korist župne cerkve. Bil je zgleden gospodar ter skrben oče svoje družine. Vedno in povsod je nevstrašno nastopal za pravico in poštenost, imel pa je tudi pogum svojo globoko versko prepričanje javno ord nasprotniki zagovarjati, kadar je bilo treba. Pogreb je bil na vse lep, kakršnega že dolgi ni videla naša fara.

Žrtve sneženih metežev v Dalmaciji. Zadnje dni minulega meseca so divjali po Dalmaciji neobičajni sneženi meteži. Metež in nenavaden mraz je napravil do pol milijona dinarjev škode med živino, ki je bila zunaj po pašnikih. V selu Kijevo so našli šest zmrznjenih pastirjev, a jih je še več, ki se niso vrnili domov in jih sedaj iščejo po zametih. Zmrznjenih žrtev niso mogli nesti na nosalih na pokopališče, ampak so jih privežali po dva in dva na konja in še tako so jih komaj odremili na mirodvor. Nedaleč od Šibenika se je mudil neki težak Peter Črnilan, 75 let star, po opravlkih v mestu Vračaiočega se iz mesta proti domu ga je zalotila snežena burja. Burja je vrgla starca ob tla kakih 300 korakov od doma. Mož je sicer vpil in klical na pomoč, a nikdo ga ni slišal v groznem viharju. Ker starca le ni bilo domov, ga je šla drugo jutro žena iskat in ga je našla zametenev v snegu ne daleč od koč. Ko so nesrečnega malo živca prenesli na gorko, je izdahnul. Pokojni je imel štiri sine, ki so mu pa vsi padli v svetovni vojni. V vrlički okolici so konstatirali, da je poginilo vsled sneženega meteža 2000 drobnice in 250 glav večje živine. Nekaterim seliakom je zmrznila ter poginila prav vsa živina. Sedaj vlada po Dalmaciji vedro, jasno in toplejše vreme.

Umrj je 30. novembra župnik v Mašperu g. Janez Marinič. Zadel ga je kap. Raini se je rodil 9. julija 1862. pri Sv. Duhu pri Ločah, v mašnika je bil posvečen leta 1888.

Napad na orožnika. Dne 20. nov. m. l. je 6 vojakov napadlo orožnika pri kapucinskem mostu v Celju. Pri tem je bil eden orožnik težko ranjen. Policia je baže intervencijo odklonila, naker se je s težkim trdom posrečilo pozvati orožniški patroli 4 vojake aretirati, dva sta na pobernila. Obveščena vojaška patrola je odšla v smeri Linbianske ceste namesto proti kapucinskemu mostu.

DENARNE POŠILJATVE.

Koristno je za Vas, ako se pri pošiljanju svoje-ga denarja v staro domovino obrnete vedno le na naše podjetje. To pa zato, ker naše nove zveze z staro domovino nas omogočajo, da dostavljamo pošiljate v stari kraj najbolj točno in najhitreje. Denar dostavljamo na najbližnjo domačo pošto prejemnika.

Pri nas dobite vedno najnižje borzne cene svetovnih valut. Pri večjih svotah, ki presegajo dvajset tisoč kron ali tisoč lir, damo še posebni popust.

GLEDE DOLARSKIH POŠILK GLEJTE
OGLAS NA DRUGEM MESTU.

Cene denarju se večkrat menjajo, mi računamo po ceni istega dne, ko denar prejmemo.

VČERAJSNE CENE SO BILE:

500 — kron	\$ 1.70	50 — lir	\$ 3.15
1,000 — kron	\$ 3.15	100 — lir	\$ 5.75
5,000 — kron	\$15.00	500 — lir	\$27.50
10,000 — kron	\$29.50	1000 — lir	\$55.00

Vse pošiljate naslovite na:

BANČNI ODDELEK "EDINOSTI"
1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

EDINOST

(UNITY.)

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday Thursday and Saturday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Comp

1849 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo

Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Združene Države za celo leto	\$3.00
"	Za Združene Države za pol leta	\$1.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$3.50
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$1.75
UBSCRIPTION:	For United States per year	\$3.00
"	For United States for half year	\$1.50
"	For Chicago, Canada and Europe per year...	\$3.50
"	Chicago, Canada and Europe for half year...	\$1.75

ŠTEVILKA POLEG VAŠEGA NASLOVA ZNAČI DO KDAJ JE PLAČAN LIST.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš NOVI naslov in poleg tega tudi vaš STARI naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Dopise in novice objavljamo brezplačno. Na dopise in poročila brez podpisa se ne oziramo. Rokopisov ne vračamo.

Dopisi za torkovo številko morajo biti v uredništvu najkasneje do 12. ure dopoldne v soboto, za četrtekovo številko do 12. ure dopoldne v torek in za sobotno številko do 12. ure v četrtek dopoldne.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

JAVNA ZAHVALA.

Javno zahvalo smo dolžni poštni oblasti v Chicago, predvsem našemu poštenu ravnatelju Mr. A. Luederju, ki se je zavzel za naš list "Edinost" in poskrbel, da sedaj redno dohaja v Jugoslavijo.

Dobili smo namreč poročila iz raznih krajev od doma, da naš list poštarji neredno oddajajo naročnikom. Da, dogodilo se je celo slučaj, da je neki fanatični protiverski liberalni poštar, cel zavitek lista vrnil s pripombo "retur! ne dovoljeno!"

To nam je bilo pa dovolj. Obrnili smo se na našega poštne ravnatelja Mr. Luederja in ga prosili pomoči in enako smo se pritožili na pošto upravo v Beogradu.

Te dni smo pa dobili pismo od našega Chicaškega poštne ravnatelja, kjer nam sporoča:

Na Vaše pismo z dne 9. in 10. avgusta 1922. o zadevi Vaše pritožbe, da se Vaš list "Edinost" neredno dostavlja naročnikom v kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev Vam odgovorjam:

V posebnem sporočilu 5. dec. nas drugi pomožni generalni poštni ravnatelj opozarja na nasledni izvleček iz pisma, prevedenega v angleščino, katerega je pisala poštna administracija zgoraj imenovane države z dne 1. decembra, namreč:

"Z ozirom na vaše pismo z dne 29. avgusta imam čast Vam vrniti pripojeno listo naročnikov časopisa "Edinosti" in Vas obvestiti, da sem nastopil proti uslužbencem, (I have taken action against the employees) ki so vračali iztise lista, kakor ste mi sporočili. Objednem sem naročil svojim uslužbencem, da oddajajo "Edinost" redno brez odlašanja".

Poslano listo Vam s tem pošiljam.

S spoštovanjem udani

Arthur C. Lueder,

Poštni ravnatelj.

Mi smo hvaležni Mr. Luederju za to uslugo in se mu javno zahvaljujemo.

Obenem se pa zahvaljujemo enako tudi poštenu administratorju v Beogradu, da se je zavzel za naš list in nam pomagal, da se sedaj list Edinost redno dostavlja naročnikom v Jugoslaviji.

Pri tej priliki pa pozivljamo vse rojake v Ameriki, naj naroče list "Edinost" tudi svojim domačim v v stari kraj. Vsi, ki ga dobivajo v starem kraju, ga z velikim zanimanjem čitajo in so hvaležni onim, ki ga jim naročajo.

Nekaterim se je naročnina že potekla. Opozarjamo jih, da za stari kraj ne moremo čakati z naročnino, ker nas znamke stanejo. Zato moramo vsem list takoj ustaviti.

"Edinost tiskovna družba!"

Zopet eden.

Sanje so sanje in bodo ostale vsikdar samo sanje in nikdar resnica.

To resnico danes nihče bolj ne čuti uresničeno na sebi, kakor znani pol bog naših slovenskih in vseh ameriških rdečkarjev — Bill Haywood.

Bill Haywood je bil apostol boljšeizma v Ameriki. Videl je v propagandi teh idej velik "business" in lotil se je tega dela. Prineslo mu je to res veliko denarja, toda spravilo ga je pa v težave s postavami Zdr. Drž. Ta mož se je dal podkupiti od židovstva, da je poskusil postati Ameriški Trotzky. Toda vboji Bill ni pomislil, da ruska slovanska omejena pamet in pa pamet premetenega Amerikanca, nista eno in isto. Res je dobro začel. Ustanovil je takozvano boljševisko organizacijo I. W. W. (Industrial Workers of the World, ali kakor je ameriška pamet to razumela I Won't Work) in s pomočjo bogatih židovskih ruskih rubljev podkupil razne "delavske voditelje," med njimi seveda naše rdeče "voditelje" na Lawndale in v kratkem dosegel velike vspehe. Vsi ti delavski listi so tako ganljivo vabili delavstvo v to "menažerijo," "Pejte se ga not! Pejte se ga not! Noter se ga je boš vidla lepa morska deklica." Saj se še spomnite, kako so naši rdeči "delavski" listi slepili tudi slovensko delavstvo, kajti vsak je moral za pristop plačati \$1.00, od katerega so pa imeli ti "komedijantariji" najmanj 50 odstotkov komišna. In tako je Bill v nekoliko mesecih zbral skupaj več stotisoč članstva. S tem je pa dobil korajžo in nastopil proti vladi. Vlada je v vojskem času večkrat tudi pametno mislila in tako enkrat pogledala tudi to organizacijo, kaj počne in ko je videla, da ni vse v redu, pozaprila kar cele vozove "voditeljev" in "kolofoktarjev." Tudi slovenskih na Lawndale je prišlo več v ječo. Več Lawndalčanov "delavskih voditeljev" seveda, je bilo celo pre-

bujenih sredi sladkega nočnega spanja, da so morali pred sodnike dati odgovor od pisanja po svojih listih. Seveda čitatelji niso o tem nič čitali v njih listih.

Posledica tega programa je bila, da je bilo veliko teh "voditeljev" obdolženih raznih hudobij in pozneje tudi obsojenih. Med njimi neki milijonar Lloya, ki je gotovo bogato financiral to gibanje, morda je sanjal, da bo prvi naš rdeči kralj in pa — Bill Haywood. Toda oče Trotzky so o tem izvedeli in poslali so Billiju dovolj denarja, da je šel mesto v ječo, v boljševiska nebesa — v Rusijo. Tam so ga ata Trotzky odplačali za vse njegovo mučeništvo, da so ga naredili komisarja nekega rudnika v Sibiriji.

Velika agitacija se je začela med rdečemi verniki rdečega nauka, za izseljevanje iz te "srednjeveške, nazadnjaške Amerike" tja k stričku Billiju Haywood. In res več sto družin se je dalo premotiti in so odšle. — In danes?

Milijonar Lloyd je moral plačati visoko varščino (bond) katero je podpisal za Haywooda.

Tam v Moskvi v nekem revnem hotelu pa sedi šestdesetletni mož, popolnoma siv in star mož, — izgleda kakor bi bil 90 let star — opešan in obupan in — uničen. Pri seji sovjetnih direktorjev podal svojo resignacijo v daljšem, dramatičnem govoru, kjer je izlil svojo razočaranost in uničeno dušo. Jok mu je zaprl glas, da je moral prenehati, sedel je na stol in — jok kot otrok ... Prebudil se je! Spoznal je!

Da, spoznal je, da so socializem, komunizem, boljševizem in še drugi rdeči izmi samo — sanje, sanje in nič drugega ne kot sanje.

To spoznanje je pa britko. Posebno britko mora biti za 60 letnega moža, ki ne more več popraviti svoje napake.

Slovenski rdečkarji, preberite te-le vrstice. V rdečih svojih listih tega ne boste čitali. Resnice pač ne smete čuti. Ali jih nimamo tudi med Slovenci veliko, ki so se že enako prebudili iz rdečih sanj? Da, imamo jih. Veliko se jih je prebudilo prepozno, kakor ubogi nesrečni Bill Haywood. Drugi so bili srečnejši, prebudili so se mlajši in bodo še vse lahko popravili, kar so v rdečem spanju zamudili.

Ti pa brate, ki še spiš rdeče spanje, v katerega te vspavajo tvoji rdeči listi, kako dolgo boš spal? da bo prepozno? Nikar! Glej Haywood je spoznal prepozno — pa joka!

IZ SLOVENSKEH NASELBIN.

Ashland, Wis. — Vaš stenski koledar za leto 1923., ki ste mi ga poslali se mi izrečno dopade. Tako lepega koledarja še nisem imela pod svojo streho. Vsi smo ga veseli. Liste prejemamo redno in se nam tudi jako dopadejo. Skušala bom vam kakega naročnika dobiti za vaše lepe liste, ki so priporočljivi za vsako krščansko hišo.

Voščim in želim vam veselo in srečno Novo leto in mnogo vspeha pri vašem podjetju!

A. Artach.

Harrietta, Mich. — Cenjeni g. urednik sprejmite tudi od nas par vrstic. Vaš list Edinost dobivam redno, ter se mi jako dopade. Le žalibog, da so pri nas tako slabe razmere po farmah, da slabše ne morejo biti. Poljski pridelki skoro ne veljajo nič. Krompir je po 18c. bušeli. Rž po 55c. in pšenica od 80c. do 90c. Goveja živina od 1c. in pol do 3c. in pol. Pri takih cenah za poljske pridelke človek ne more spraviti skupaj niti najpotrebnejšega denarja za davke, ki jih zahteva od nas država. In povem vam, da jih je precej, ko letos niso mogli spraviti skupaj za davke.

Prosim, da mi liste pošiljate še kar naprej, kolikor sem zaostal vam že pošljam, ko dobim skupaj potrebni denar.

Sprejmite moj prisrčni pozdrav in srčna voščila za Novo leto 1923.

Vaš udani

I. S.

Rothbury, Mich. — Tudi k nam je že prišla tetka zima, in odela mater zemljo z belo odejo in pri tem prinesla tudi precej občuten mrz. Ker smo mi farmarji vedeli za njen prihod, smo se nanjo dobro pripravili, za vsak slučaj. Tako, da se jo nič ne bojimo. Skoro bi rekli, da se jo veselimo, kajti mala prilika, da se nam nudi, da se malo odpočijemo od napornega dela, katerega smo opravljali skozi poletje. Pa še neko drugo udobnost imamo, katere pa nič kaj rad ne povem. No, pa saj mislim, da mi ne boste nevoščljivi, ako vam povem, da smo v dobi, kateri lahko rečemo, v času klobas in ajdovih žgancev, katere se v obilni meri servira po naših farmah. Tako zdaj naši gospodje, ščetinci plačujejo s smrtjo, za svojo udobnost, ki so jo bili deležni zadnjih par mesecev nazaj. Tako se pogostoma sliši cvilenje omenjenih debeluhov po naših okolicah, ki se z vso svojo energijo branijo, da bi

ušli njih usodi, toda, to jim čisto nič ne pomaga, tega mi farmarji ne upoštevamo, kadar pride čas za to. Tako se človek rad odve pozivu, njegove bošče polovice, ali članu njegove družine, ko ga pokliče na obed, ali večerjo. Ko tako stopi v obednico, in zapazi dobro obloženo mizo z vsakovrstnimi delikatesami domačega izvora, človeku kar sapa zastoji. Ko zapazi poleg drugih dobrih jedil, lepo dišeče po starokrajskem uzorcu narejene pečene klobase, katere izpuhtevajo iz sebe, tako okusen voni, da jih mora človek jesti, pa tudi če je na pol mrtev.

Mogoče boste nevoščljivi, in reki kaj če mi vse to. Če pa nimajo sredstva, razun vode, da bi potem zalivali svoja žejna grla, pa tudi v tem slučaju smo farmarji dobro založeni, posebno letos, ko je bilo sadja v izobilici, posebno jabolk, a cene tako nizke, da se ni izplačalo voziti jih na trg. Mogoče boste radovedni in vprašali kaj da smo delali z njimi, tega pa mi farmarji nikomur ne povemo, jaz za svojo osebo samo toliko rečem, da rajiš zatajim celo vrsto E. Kristanovih paragrafecev in povrh pa še. Milion dolarski fond, kakor pa, da bi izdal skrivnosti 18-tega ameriškega agenta.

Hej no, hej no! Prosim ne smeajte se. Saj veste, da človek v tako ugodnih razmerah, ne uva nič, če kako več pove.

V štev. 142 lista Edinosti sem čital dopis iz Willard, Wis. ko se neki naš rojak zanima za napredek in zblizanje nas slovenskih farmarjev. To je dobra ideja, in jaz se z g. dopisnikom popolnoma strinjam in odobravam njegove nazore. Ako pogledamo na ljudi, oziroma farmarje druge narodnosti, bomo videli, da mi v tem oziru zaostajamo. In list Edinost je dovolj razširen med nami Slovenci, da se ga poslužimo v te koristne namene. Ki bi se v njem razpravljalo in poučevalo v splošno korist, o vprašanju modernega farmarstva.

Uredništvo tega lista nam je pa tudi že izreklo svojo pomoč in sodelovanje, in izjavilo, da odstopi prostor, ali kotiček v tem listu, ako se ta ideja uresniči. Odvisno je zdaj od nas samih, s kakšno energijo se bomo lotili tega vprašanja, ki je velikega pomena za nas farmarje. Eden ali dva tudi ne opravita nič, ako nas je pa več skupaj, potem nam bo lahko izpeljali to velevažno vprašanje. Torej

(Dalie na 3. strani.)

Narodnjaštvo in narodnost.

J. M. Trunk:

(Dalie).

Takšne, narode obupne razmere so vladale nad državnim uradničtvom in večinoma tudi pri železnica. O zasebnem uradničtvu pri podjetjih, ki so bila večinoma v zagrizeno nemških rokah, sploh ne govorim. Tam je polje sploh samo — črno!

Zdaj je temu žalostnemu in strupenemu kreaturstvu za vselej odklenalo. Uradničtvu se ni treba več zastrupljati, in zastrupljeno uradništvo ne more več okuževati naroda. Pa nismo narodno v Jugoslaviji pridobili?

Ali res nismo se osvobodili?

Že čujem tvoj ugovor! Na mesto Nemca je stopil balkanski Srb. Zdaj neuradnik posrbuje in mora posrbovati narod, tako praviš. Ali naj se s teboj poprimem? Ne vem, če je tvoja trditev v posrbovanju resnična. A naj bo. Nisem za posrbovanje, če se mu ne moremo izogniti, potem obstaja vsaj v mojem naziranju med tujim Nemcem in med vendarle slovanskim Srbom velikanska razlika, in ker stojim jaz na zelo širokem slovanskem stališču, ti izjavim, da bi hvalil Boga, ko bi n. pr. Rus nekega dne mogel "porušiti" vse Slované, da bi izginili razni narodiči petelinčki in bi zavladal na zelenem polju slovanstva le eden — ruski, slovanski medved. Ako bolehaš na srbski ali ruski bolezn, te nočem ozdravljati, jaz te bolezn ne poznam, in bi zavriskal če bi se pojavila.

Stopimo korak dalje in pogledajmo tudi malo na narodno gospodarsko polje. Tu imamo dva činitelja: delodajalca in delavca.

Nekaj splošno o gospodarskih razmerah v Jugoslaviji. Vse je pričakovalo raj, pa je slabše ko v stari Avstriji. Pripoznam v vsem obsegu. Ampak ali niso raja pričakovali tudi v nemški Avstriji? V Nemčiji? V Čehoslovaški, Poljski, predvsem v bogati Rusiji? Kje je? Ali ga samo v Jugoslaviji ni, ker je tu zavladal Srb, balkanizem, koritarstvo, birokratizem, ker vse samo grabi, odira, kupčuje z izvoznici, izkorišča? Pa vprašam še dalje, ali je raj tu v Ameriki? Ali živi delavec v Ameriki v samem izobilju in se farmar redi od same zadovoljnosti in bogastva? Pripoznam, da je bilo prej v stari Avstriji boljše, a sem tu v Ameriki slišal, ko so preklinjali delavci staro Avstrijo radi slabih gospodarskih razmer, ki so jih tirali v tujino. In tedaj je bilo pred strahovito vojno. Zdaj se pa mnogim zdi, da se je blažena Avstrija cedila mleka in strdi, prokl ... Jugoslavija pa je pravecati pekel. Ni moj namen o tem obširneje pisati. Beseda vsaka pove mnogo: pripušcam tudi besedo balkanizem v marsičem, a treba se je potrkati tudi na lastna prsa in reči: uživanje, razuzdanost, zapravljanje, pijančevanje, podivjanje, razbojništvo, tihotapstvo, politična straot, strankarstvo ... Udrihati sam po balkanizmu je enostransko najmanj, ker raja tudi drugod ni, dasi tam ni Srbov in ni balkanizma.

Pa jaz trdim, da so Slovenci pridobili celo pri sedanjih razmerah zelo veliko tudi v gospodarskem oziru. Kako to? Narodno gospodarstvo se od političnih vprašanj ne more ločiti. Kdo je imel pri Slovencih v politiki prvo bešečo? Ali ni bil to Nemec? V čegavih rokah je bila potemtakem tudi gospodarska moč? Ali ne skoro da izključno v Nemških? Imejmo vendar oči odprte. V čegavih rokah so bile gore, gozdovi, planine, reke? Kdo so Auersperg, Windischgratzi, Borni in nešteti drugi? Kdo je bil na Slovenskem veleposestnik? Čegavi so bili plavži, velike tovarne, čegava skoroda vsa industrija, čegavi bogati premogokopi, čegave veletrgovine, čegave banke, čegave najplodonosnejša podjetja? Z malimi, trdo priborenimi izjemami je bilo vse to v rokah Nemca, Italijana ali vsaj žida.

Poglejte n. pr. na Bled. Ali je bil ta "kinč nebeški" še slovenski? Kdo je gospodoval na gradu? Kdo je bil imejitelj znane zdravilišča? V čegavih rokah so bile najlepše vile? Kdo je imel najboljše hotele? Kam so se stekali tisočaki? Smelo trdim, da je bilo slovenskih samo nekaj koč, da so Slovenci pobirali drobne, dočim je tujec Nemec igral gospoda in spravljal tisočake, smetano. Bled morda pod novimi razmerami trpi, a bo postal vsaj zopet slovenski ali slovanski. Meni je lastna kočja ljubša kot tujčeva palača.

In kako je bilo v Ljubljani? Zdaj se govori tam srbsko! Strašno. Kar kurji polt oblije užaljenega rodoljuba nad takó narodno nesrečo, ki je zadela "slovensko" Ljubljano. Pa pogledjte vendar malo nazaj. Ali niste zapazili ljudskega "kuheltajča"? Kot dijak-osmošolec sem pohitel v Ljubljano, slovensko prestolico, poln narodnega navdušenja. Vrnil sem se kakor z vodo poln pes. Saj ni bilo drugače mogoče. Vse uradništvo (razen nekaj belih vran), vsa vojaščina, skoro da vsa veletrgovina, veleindustrija, najmočnejši denarni zavodi, banke ... vse je v tujih rokah. Denar odločuje, utisne družbi značaj. Slovenci so se sicer prizadevali, a bil je to boj pritiklavcev proti orjakom! ... tupatam so požlabudrali po "kramerisch," drugače pa so hoteli iti s svetom, biti moderni, napredni, kratko strašno nemškutarili. Vsak vendar hoče biti "nobel," pa bi bil Ljubljančan delal izjeme? "Kuheltajč" je zdaj odklenalo, morda se je res prijavila srbsčina. Pa vas prime naroden krč? In prej vas ni? Kako je bilo o tem oziru v Trstu, Gorici, na Štajerskem in na Koroškem, o tem ne črnem niti besedice. Ako je bilo že na Kranjskem hudo, je bilo tam naravnost peklensko hudo.

(Dalie sledi.)

PISMO IZ PARIZA.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

kakor se ji poljubi. Ali se bodo druge evropske mornarice mogle držati washingtonskih pravil v očigled ruskega neomejenega oboroževanja na morju? Očividno da ne. Hughes-ov grandiozni program je s tem zgubil svojo realnost in nova tekma na vodi bi pričela.

Mi mislimo, da tudi ta razmotrivanja vplivajo na vlado Zed. Držav in da je bodo prepričale, da je ruski načrt o zaprtih carigradskih ožinah — kar pomenja nepotrebnost ruske mornarice — iz stališča svetovnega miru mnogo bolj simpatičen. Mi bi si h tej odločitvi samo častitali.

V NEDELJO POPOLDNE.

Piše Rev. J. C. Smoley.

2. po razg. G. — Ženitnina v Kani Gal. Jan. 2.
14. Nedelja — Hilarij, spoz.
15. Ponedeljek — Pavel, pušč.
16. Torek — Marceli, papež, in muč.
17. Sreda — Anton, opat in pušč.
18. Četrtek — Priska, devica in muč.
19. Petek — Marij, muč., Kanut, kralj.
20. Sobota — Fabijan in Sebastijan, muč.

DOLŽNOSTI KRISTJANOV. — VERA.

Vera v božanstvo Jezusa Kristusa, vera v božanstvo njegove sv. vere, je temelj krščanskega življenja.

Vera je milost in luč, ki ne ugaša luči našega razuma, ampak podeljuje našemu razumu moč, da spoznava, kar imenujemo **na gibe vere**.

Pod nagibi vere razumemo 1. zgodovinsko resnico krščanskega razodenja in 2. nezmotljivost cerkve, ki to razodenje svetu oznanja in jo uči. To dvojno resnico lahko izrazimo s sledečimi besedami: Nauk Jezusa Kristusa je božja beseda, in to božjo besedo nas uči natančno Cerkev.

Oglejmo si ti dve resnici.

1. Zgodovinska resnica krščanskega razodenja.

Nauk, ki ga je Jezus Kristus učil, je resnično od Boga, je torej resnično božje razodenje, ako je bil Jezus Kristus res poslan od Boga. Jezus Kristus pa je bil poslan od Boga. On sam se je kot božjega poslanca proglasil. On je to pogosto zatrjeval, to svojo trditev je potrdil s prerokbami in čudeži, posebno pa s prerokbo, da bo vstal od mrtvih. Jezus Kristus je torej resnično božji poslanec: njegov nauk je torej božji nauk, in ta nauk moramo verovati, sicer bomo pogubljeni. Njegovo prerokbo in čudeže beremo v sv. evangeliju, so zgodovinska dejstva, katerih ne moremo nikoli utiati.

Krščanska vera je torej resnično razodenje, je zakon, po stavi, katero je dal Bog človeku. To dejstvo je nam veliko bolj jasno, kakor pa je bilo jasno apostolom in sovostnikom Gospodovim, ki so videli njegove čudeže in slišali njegove besede. Zgodovina namreč ne pričuje o naukih Jezusa Kristusa in njegovih čudežih, zgodovina nam s svojim potekom potrjuje tudi vse te dogodke.

2. Nezmotljivost cerkve.

Cerkev nas uči nauke Jezusa Kristusa, če je On kot poslanec božji postavil Cerkev kot nezmotljivo razlagateljico svojega nauka, kateri je obljubil svojo pomoč do konca sveta. In ta Cerkev je bila ustanovljena pod takimi pogoji, obljubljeni ji je bila taka pomoč, da bo ostala steber resnice.

Da se prepričamo o tem, treba nam samo odpreti naše oči. Bivanje katoliške cerkve in njena delavnost po celem svetu je jasna ko beli dan. Njen izvor, obliha Odrašenikova, da bo trajala do konca sveta, sta jasna in očitna v cerkveni zgodovini in njenih pomnikih. "Ti si Peter", je rekel Kristus, ko je ustanovil Cerkev, in na to skalo bom zidal svojo cerkev, in peklenška vrata je ne bodo premagala. (Mat. 16, 18.) "Pasi moje ovce, pasi moja jagnjeta." (Jan. 21, 15.) Poslušajte besede, s katerimi ji je podelil nezmotljivost: "Peklenška vrata je ne bodo premagale. Poidite in učite vse narode, in jaz bom (V kolikor se tiče nauka) pri vas vse dni do konca sveta." (Mat. 28, 20.) "Kdor vas posluša, mene posluša" (Luk. 10, 16). "Kdor ne posluša Cerkve, naj ti bo kakor pogan ali očen grešnik." (Mat. 17, 17). "Poslal vam bom sv. Duha, ki ostane pri vas do konca" (Jan. 14, 16).

Kaka sreča za nas, da imamo take dokaze za resničnost naše sv. vere! Zahvalimo torej Boga in skrbimo, da bomo po naši sv. veri tudi živeli.

— APOLOGETIKA —

45. Od Boga — za Boga — k Bogu!

Da se bije proti glavnemu stebri apologetike, proti existenci božji, proti nesmrtnosti duše tak silen boj (navedli smo čitateljem samo nekaj ugovorov), se

nikakor ne smemo čuditi, ker tu se gre za temeljne resnice človeštva, gre se za jako važna vprašanja, ali je človek svoj lasten gospod ali služabnik višjega gospoda, ali je on sam Bog ali stvar, neodvisen ali dolžan pokorščino, ali naj živi tja v en dan kakor enodnevna alpa ali pa s svojo dušo nesmrtno bitje, ki ima na izbiro večno srečo ali večno nesrečo. "Če je Bog", je rekel nek socialni demokrat, "potem smo vsi ogoljufani in osleparjeni." Te besede veljajo o vseh bogotajcih.

Zato pa divja tak boj proti Bogu in veri. Da bi se znebili Boga, žrtvujejo vse, svojega duha materializma, svojo neodvisnost panteizmu, svojo svobodo determinizmu, resnico in spoznavanje skepticizmu, ves svet in prepričanje o svoji lastni eksistenci napačnemu idealizmu.

Le Boga ne! Roscher, slavnoznan profesor narodne ekonomije (umrl l. 1804.) ima popolnoma prav, ko pravi: "Kakor hitro prične človek rogoviliti proti Bogu, potem postane največji modrijan največji neumnež."

Če se vprašamo, kaj je pač vzrok, da tako mnogo ljudi o rešitvi težkoč neče ničesar vedeti, moramo reči, da je vzrok deloma v razumu, deloma v volji. Kakor pri vsaki vednosti, tako je tudi pri apologetiki veliko lažje, gotove težkoče razumeti, kakor pa jih rešiti. Ravno na pol izobraženci se napihujejo kakor žaba, če imajo priložnost, da kako težkočo, kak ugovor, ki so ga kje slišali ali brali, prav neumno prežvekujejo. Da bi stvar resno premislili in preudarili, za to jim manjka duševne predizobrazbe; in kar je najhujše, oni niti ne vidijo svoje nezmožnosti in ne spoznaio svoje neumnosti. Vendar pa jih ni mogoče opravičiti, ker njihov lasten zdrav razum resnice le predobro spoznava, pa kljub temu iščejo težkoče, da se odtegnejo svetlobi.

Drugi zopet imajo razuma dovolj, toda manjka jim dobre volje, da bi rešitev težkoč pripoznali, oni nimajo resne volje, da bi po resnici hrepneli. Mesto da bi pazili na doka — da bi brez vsakih predsodkov upravelili vzroke in dokaze, oklepajo se trdovratno ugovorov in njihovih težkoč, iščejo še nove težkoče, resnici se nčjejo ukloniti, ampak se ji le izogniti.

V kaki naselbini se vrši sv. misijon. Nasprotniki, ki tiče do ušes v pretrgah, nčjejo porabiti milostpolnega časa, ampak edinele godrnjajo in zabavljajo in ugovarjajo. Za resnico, ki bi jih slišali pri sv. misijonu, se ne brigajo. In tako je z njimi pri drugih priložnostih? Ali je to pošteno?

Kdor hoče resnico spoznati, naj si pri reševanju težkoč zapomni sledeče pravila:

1. Če je ena resnica dokazana, na primer svoboda volje, potem ne more nikaka težkoča te resnice ovreči. In če tudi ne, vem, kje je napaka ena rešitev, takozvana indirektna rešitev težkoč, ki je vedno pri rokah: Svoboda volje je dejstvo, torej mora biti to, kar je proti temu, neresnično. Če mi pokaže račun, da je "sedem toliko kakor tri," potem vem, da se je zgodila napaka pri računanju. In če iščem napako tisočkrat, in če sem napako zastoni iskal, me to iskanič nikakor ne sme omajati v prepričanju, da tri ni toliko kakor sedem.

2. Mnogo težkoč proti katoliškim resnicam ima svoj povod, ker teh resnic ne poznamo. Tako misli na primer marsikdo, da je katoliški nauk, da papež ne more grešiti; sedaj še le izve, da so tudi papeži grešili; težkoča je tu takoi: Katoliška cerkev uči nekaj napačnega. Težkoča pa prihaja od tod, ker cerkvene verske resnice ne pozna. Cerkev namreč ne uči, da papež ne more grešiti, ampak da je nezmožljiv glede resnic vere in prav.

3. Druge težkoče proti verskim resnicam prihajajo odtod, ker imajo ljudje hipoteze ali svoje lastno mnenje ali mnenje pravih ali navideznih učenjakov pomotoma za trane resnice. In v takem slučaju imamo takoi protislovje s katoliškimi verskimi nauki.

"Kdor dela resnica," pravi

Kristus, "pride k luči: ljudje pa so bolj ljubili temo ko luč, kajti njih dela so bila hudobna" (Jan. 3, 19, 21.) P. Lacordaire je rekel na prižnici v Notre Dame v Parizu, da pozna jako mnogo mladih mož, toda nobenega bogotaica, ki bi čisto, neomažeževano živel. Vsak dušni pastir bo to lahko potrdil. Navidezni resni ugovori so edino le tenak plašč, ki zagrinja nenravnost. K jezuitu P. T. Peschu je prišel nekoč mlad mož z nebroj verskih dvomov. Pater ga je nekoliko časa poslušal, potem pa rekel: "Gospod! Poklekajte na oni le klečalnik! Spovejte se lepo grehov, potem bom vam pa rešil vse vaše težkoče." Po obotavljanju je mož pokleknil, se spovedal in dobil odvezo. Ko ga je Pater vprašal glede težkoč, je mladi mož odgovoril: "Nimam nikakih več!"

"Sistem našega mišljenja je zgodovina našega srca," pravi Fichte, in "srce ima vzroke, o katerih razum ničesar ne ve" (Pascal).

Je Bog — to je gotovo; je duša — to je ravno tako gotovo.

Za naš razum je Bog solnce resnice, brez njega je splošna tema.

Za našo voljo je Bog podlaga pravosti, brez njega je vse hudobno in grešno.

Za naše srce je Bog studenec, je vir vse sreče tu in na onem svetu, brez njega nimamo nikake tolažbe, nikakega upanja.

Od Boga — za Boga — k Bogu! To je edina rešitev velikanskih svetovnih uganik, to je edina prava filozofija človeškega življenja.

(V prihodnjem, drugem delu razprav bomo govorili o Kristusu.)

Z SLOVENSКИH NASELBIN (Nadaljevanje s 2. strani.)

na noge rojaki farmarij, za skupno korist. S tem bi prosil rojake farmarije po raznih državah, da izrazijo svoje mnenje glede tega vprašanja. Vsak je toliko zmožen v pisavi, da lahko izrazi svoje mnenje. Kaj takega ne bi bilo v korist samo nam farmarijem, ampak tudi drugim rojakom, ki delajo po raznih tovarnah in rudokopih, ki so že izčrpani in izdelani od večletnega trdega dela, in si želijo mirnejšega in samostojnejšega življenja na stara leta. In potem tega farmarskega koticika, bi dobili vsakovrstne informacije raznih držav, njih ugodnosti in kakovosti zemlje, torej bi onim, ki si želijo farmo in dom in postati samostojni gospodarji, nekaj takega čisto prav prišlo.

Našo naselbino je pred nedavnim časom obiskala gospa Štorclja in tako pustila, desetega člane družini, John Repeš in sicer dečka. Kar jim častitam! Prosili so jo za deklico, ali ta trmoglava dolgokljunka, njih prošnje ni upoštevala, jim jo je odrekla in potem neznanokam izginila. Rojakom in rojakinjam po raznih krajih in mestih pripočam, da malo poagitrirajo med svojimi rojaki za list Edinost, da čimprej dosežemo dnevnik.

Zdravo in srečno Novo leto želim vsem čitateljem in čitatelnicam tega lista!

S. R. Cleveland, O. — Ker se je slavna gospoda pri uredništvu izrazila, da želi tudi od nas clevelandčanov, bolj pogosto

slišati kaj novega, torej njim prav rade volje ustrezemo. O saj vedno vemo kaj povedati, in tudi kdo pa novice ne bi rad poslušal. Vsi smo podvrženi slabosti, kateri se reče radovednost. Niti veliki možje, katerih značaj je nepremagljiv, njihova neupogljivost, ne bojo tajili, da tudi lastujejo nekoliko radovednosti in z veseljem vzamejo v roke časopis v katerem se čitajo novice. — Kako pa naj sedaj pričnemo, da bomo cenjeni gospodi kar najbolje ustregli. Hm, hm, hm! Samo to menda ne bo dovolj, če povemo, da je pred kratkim časom, neki Špiceljnov, aka malo prehitro prestopil hišni prag in bi pri tej neugodi, skoro za svoj preljubi nosek, stavo zgubil. Kaj ne? Nepravdno in predrznost, to ste dve lastnosti, katerih se mora človek najbolj varovati in tudi marsikoga spravijo v nesrečo. Torej, vsi dragi čitatelji, ki sedaj to čitamo; bodimo oprezní in samozavestni.

Pogledali bomo še malo okrog po naših preljubih pozicijah, kje bo za nas kaj novega. Saj je dragim čitateljem gotovo že vsim znano, da smo Clevelandčanje tako napredni, da se mora naša slovenska naselbina deliti že v dva dela.

Prvi po imenu Žužemberk se prične na zahodu in se razteza do sredine, kjer meji Žužemberk od Ribnice. Dalje proti vzhodu se širi cvetoča Ribnica, katera se z razvojem svojega napredka ponasa daleč nad Žužemberkom. Prosimo pa brata Žužemberka, da bi ne bil rad itega kaj užaljen. Saj se bo prej ali slej tudi on opomogel.

Torej glavne dele našega okrožja sedaj že poznamo. Pogledimo pa še malo, kaj pravzaprav vse to eksistira. Ko poiščemo jedro od vsega motiva, vidimo, da to smo mi sami. In to pa je tudi najbolj važno vprašanje. Kaj smo mi? Od kod smo prišli? Kaj je naš namen? To so tri kratka vprašanja, na katera pa bi bilo toliko odgovarjati, da danes ne moremo priti do konca, ampak si na kratko to le ohranimo v spominu in se v prihodnje pogovorimo še dalje.

Danes pogledimo rajši kaj smo se storili v preteklem času. Na Božični dan popoldne in zvečer, smo imeli prijetno zabavo. Društvo Orel je priredilo zgodovinsko predstavo "Miklova Zala," katere povest je že splošno znana med slovenskim narodom. In ravno to je dalo povod za toliko zanimanja, da je bila predstava preobila, tako, da so se nekateri užaljeni morali vrniti, ko niso mogli dobiti več prostora v dvorani, ker je bila že prepolna. Da, prišli so celo iz oddaljenih krajev, kakor iz Detroita. — Vsim skupaj najlepša hvala!

Vsi oni pa, kateri niso, mogli dobiti prostora v dvorani in so se morali vrniti, naj se potolažijo s tem, da se bo predstava pozneje enkrat še igrala in tedaj na svidenje!

Bodimo enega prepričanja in se zavedajmo, da se borimo in se bomo še borili hrabro za **Pravico in Resnico!**

Poročevalec.

Chicago, Ill. — Malo pozno poročam, vendar ne smemo prezreti prireditve, ki je velepomembna za slovenski živelj v Chicagi in ni brez pomena za našo splošno slovensko javnost. — Ko smo šli v novo sezidano

svoje šolsko poslopje Sv. Štefana smo mislili, da je to tudi čas, da si dobimo za vzgojiteljice naše mladine take sestre, ki bodo vsposobljene mladino tako vzgojevati, da bodo združile tri momente skupaj: verski, ameriški in slovenski. Naši slovenski farani si zidajo s tolikimi žrtvami svoje farne šole pred vsem radi tega, da se bi v tej šoli gojile vse te tri naše svetinje. Naše farne šole morajo biti seveda katoliške, morajo biti amerišanske, morajo biti pa tudi slovenske.

Slovenska farna šola, ki ni tudi slovenska, nikakor ne izpolnjuje cele svoje dolžnosti. Ako bi se ne šlo za to, potem nam v Chicagi ni bilo treba šole. Toda mi smo hoteli in hočemo, da bo naša šola tudi slovenska. Zato smo mislili, kake učiteljice bi dobili, da bi nam mladino vzgojevale tudi v tem duhu. Prejšnje so bile Nemke. Bile so dobre učiteljice in izvrstne vzgojevalke. Toda tujke so bile in otroci nim tujci. Zato smo naprosili naše slovenske šolske sestre Franciskanke, ki so prišle iz Maribora. In res smo jih dobili. Težko jim je bilo sprejeti večjo šolo, ker jim manjka sester. Vendar sprejele so šolo in mi smo veseli. Ni sicer vse še popolno. Manjka jim pred vsem učiteljic ameriških Slovenk. Vendar vsak začetek je težak. Mi smo veseli, da smo jih dobili, ker vidimo kako izvrstne učiteljice so, pred vsem vzgojevalke. In letos za Božič so nam z otroci priredile prvo božničnico, ki je izvrstno uspela. Vse točke so bile krasno pogodene. Posebno nam je bilo milo, ko so otroci peli "Slovenec sem", "Slovenka sem," kajti kako žalostno je, ko se tolikrat čuje, da se mladi slovenski Amerikanece stranjuje svojih starišev in jih zmerja z "dirty Polack."

Tudi obnašanje otrok je bilo vzgledno. Zato kličemo, č. sestram Bog blagoslovi Vaše delo. Kar naprej, narod Vam je hvaležen!

— Pri tej priliki naj opozarjamo stariše, ki imajo hčere, ki bi hotele iti v samostan, naj jih nagovarjajo, da naj se priklasio k slovenskim sestram, naj se posvete svojemu narodu. Tu je njih pravo polje!

Chicago, Ill. — Kakor nesreča drugje nikoli ne počiva, tako tudi pri nas ne v naši naselbini. Te dni se je pri delu ponesrečil naš rojak Mr. John Traibbar. Odrezalo mu je na roki vse prste. Ponesrečenega so pripeljali v bolnišnico sv. Antona, kjer se sedaj zdravi. Ponesrečenemu rojaku želimo skorajšnega ozdravljenja!

— Povožen od avtomobila je bil te dni sinček Mr. Pibrove družine na 22nd Place. Ranjenega so odpeljali tudi v bolnišnico sv. Antona, kjer ga sedaj zdravijo. Dobri družini želimo, da se ji sinček kmalu vrne zdrav iz bolnišnice.

— Nevarno je zbolela Mrs. Frank Primožič, ki stanuje na 21st Place. Vendar, kakor izjavlja zdravnik je upanje, da bo okrevala. Naši blagi dobrotnici in naročniki želimo, da se ji povrne zdravje čimpreje.

— Iz Dulutha, Minn. smo prejeli novico, da se nahaja v tamnišnji bolnišnici naša marljiva zastopnica Mrs. Angela Preglet. Morala bo zopet na operacijo. Ta novica je nas zelo presenetila in ničesar drugega, kakor iskreno želimo, da bi Mrs. Angela Prelet srečno prestala operacijo in kmalu ozdravela!

MALO POD NOS.

Težko je v posameznih slučajih reči je li čudež ali ne. Toda če bi Proletarcevega urednika pamet srečala bi bilo to nedvomno first class čudež. Jaz bi mu še par dolarjev navrh plačal, ko bi mi poslal tozadevno zahvalo.

Začitek kramarsko početie je pošten business. Kar kramar skupi je po poštenu poti pridobljeno. Kosmato vest imajo tisti, ki pod napačnimi pretvezam ljudem denar izvlačijo in ga potem za svoje temne nameane porabljaio. To gre pa na tvoj naslov?

Če Proletarec komu očita business pod napačno firmo, se meni prav tako zdi, kakor če bi dolgorpstež komu vest izpraseval, da ni nobena stvar varna pred njim.

Zadnje čase je Proletarec res revež. Z neko topo resignacijo se otepa muh, ki ga od vse strani "šturmajo." Je pač tako, kakkega mršavega trenarskega konja, ki čuti in sluti, da bo kmalu mrhovina, muhe že naprej zaarajo.

Proletarec vprašuje, zakaj naj bi bila molitev na Smarni gori ali na Brezjah prei uslišana, kakor na Kurenščku, oz. po naše na Kureščku. Kaj takega more vpraševati le kak tak, ki ima še malo dališa ušesa kot zajec. On gfe lahko na Mount Everest, najvišjo goro na svetu, pa njegova molitev ne bo predrla niti prve plasti megle, ker je kletev.

Razloček mo našo rokoborbo, ki se je vršila v nedeljo in socialistično, je ta, da so pri nas za "špas" socialisti se pa zares, posebno kadar kak fond "talajo," ali se za korita "fajtaio!"

POPRAVEK.

V dopisu Slov. Podpr. dr. sv. Mohorja v zadnji številki našega lista se je pomotoma izpustilo ime darovalke Mrs. Matilde Döller, ki je tudi darovala družbi 2 funta kave, za kar ji družba izreka iskreno hvalo.

LUCKY STRIKE CIGARETTE

Najboljše CIGARETE

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELEZJA, KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Naiboljšo delo, najnižje cene. Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

"ŽELEZNA PRALNA PEČ"

LAUNDRY MANGLE

peč lahko porabite za greti Vaše sobe, ker hitreje Vam segreje hišo, kot katerakoli druga peč. V njej lahko kurite s premogom ali drvami. Poleti jo lahko rabite za kuhanje, namesto, da bi kurili v velikih pečeh, kuhate na tej, ki potrebuje le malo kuriva.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

Ta peč je zelo pripravna za perilo. Na to peč se lahko postavi pralni kotel, v katerem v kratkem času zavre voda in se perilo skuha. To peč lahko postavite v klet ali kamor Vam bolj prija, kjer že imate bolj ugoden prostor za pranje. Po zimi pa to

peč lahko porabite za greti Vaše sobe, ker hitreje Vam segreje hišo, kot katerakoli druga peč. V njej lahko kurite s premogom ali drvami. Poleti jo lahko rabite za kuhanje, namesto, da bi kurili v velikih pečeh, kuhate na tej, ki potrebuje le malo kuriva.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

Naročite si jo takoj in pišite na zdoljni naslov kar v Vašem domačem slovenskem jeziku in priložite \$10.00. Obratno boste prejeli peč, od katere boste plačali sami ekspresne stroške.

VSO OD PRAVO

OD GLAVE DO NOG

si lahko kupite pri nas. V zalogi imamo najboljše trpežne obleke, najboljše vsakovrstne črevlje, klobuke, spodnje obleke, praznične in za na delo srajce, najboljše ovratnike in kravate za srajce. Kadar kupujete črevlje za praznike ali za na delo pridite k nam in dobili boste najboljše črevlje, ki si jih morete kupiti za vaš denar. Za vaše dečke imamo najboljše trpežne obleke, črevlje, kape, srajce in sploh vse, kar rabijo.

Mi Vam obljubljam, da v naši trgovini, dobite vedno najboljšo vrednost za "VAŠ DENAR"!

J. J. DVORAK & CO.

1853-1855 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

ZADNJA PRAVDA

ROMAN
Spisal češki I. S. Baar.
Poslovenil Vojteh Hybašek.

Medtem je napočil pravi čas žetve. Po njivah se beli požeto žito, uravnano v redice ali pa pokonci; tuintam vidiš črn košček žitnega strnišča, zoranega za repo. Srpan pri nas ni rožnik. Rožnik je vesel, veliki srpan je truden. V srpanu te mine smeh, križ te boli, vse te boli od dela — in nikamor se ti ne ljubi v nedeljo po prvi cesti na izprehod. Tudi grlo je suho in glava je, kakor bi pozabila vse pesmi Solnce je izsušilo in izsesalo vse razigrano veselje, utrujeno telo hrepeni po počitku. Najhuje v tej vročini je hodskim glavam. V kučmah ali v težkih klobukih kosijo in žanjejo moški, za njimi pobirajo in vežejo snope ženske; žene so zavile svoje glave v črne rute, ki so na tilniku zavezane v trd voz. Ah, kakšna olajšava v nedeljo popoldne, ko razvežejo rute, potegnejo težek koščen glavnik iz kit in spuste razpletene lase po hrbtu in stresejo z glavo, da se razdele v kite, sedejo na prag v senco, nastavijo glavo vetriču, ki hladi in se poigrava z lasmi. Potem jo naslonijo na materino ali hčerino naročje in si jo dajo preiskati. Ne, glave naših deklet in žena niso ušive, ampak izmučene in razboljene. Prava dobrota je zanje, če drobni prstki brodiijo po bujnih laseh, jih uredijo, popraskajo kožo. — To pa zaradi nekeke mašaje in obenem zaradi snage.

Na pragu pri Zgornjih Porazilovih sedi Dodla in "preiskuje" najprej otroške glave. Vesela je, da ne najdejo na njih niti najmanjše krastice. Koliko pretrpe drugi otroci z bolno glavo! Čudi se, da imajo vsi fantje po njej plavkaste lase in dekleta po očetu kostanjeve. Z veseljem jemlje v roko kito najstarejše hčerke Dodličke in se čudi njeni teži, bogastvu, lesku in dolžini. Potem pa tudi sama sede in prosi: "Sedaj pa ti meni Dodlička!" In že je snela ruto. Krasni plavkasti lasje so se zalesketali kot svila, da ni mogla hčerka zatajiti začudenja.

"Oh, mama, kako imate lepe lase!"

V tem trenutku so se odprla vrata in žid-lasuljar je potisnil notri svojo kodrasto glavo. Oči so se mu zasvetile in kar cmoknil je, ko je zagledal razoglavo gospodinjjo.

"Mati, vi imate lase, da bi moral takih iskati daleč naokrog. — Ali bi jih prodali?" je vprašal hitro.

Dodla je prepadla. Zardela je, ker jo tuj človek tako vidi; hitro je zvila lase v svitek in si privežala ruto.

"Ne, Poldek, ne prodam, ker nisem kupila," se je smehljala zopet mirna, pa tudi vesela, da jo je občudoval in hvalil.

"Škoda," je vzdihnil Poldek in odšel. Vedel je, da danes ne bo kupil nikjer. Zdaj samo ogleduje blago; stopiti mora v sobo tiho kot tat, presenetiti ženske in z bistrim pogledom hitro oceniti dolžino in barvo las ter si zapomniti, kar je videl...

"Ta bi jemal," se je smejala hčerka, vnovič razvezala vozle las in zložila ruto. "Toda, mama, novo ruto bi rabili vi in jaz; glejte, kako sta rjavi in od solca obledeli."

"Res, res" pritrdi mati.

"Rada bi imela tako s cveti v vogalih."

"Ljuba moja, taka je draga, dva goldinarja stane."

"Moj Bog, moj Bog, to je revščina! Poštene podveze nimam, med dekleta ne morem iti, živim kakor v samostanu, samo delati moram! Verjemite, bolje bi mi bilo, ko bi šla stran, kam v službo" je tožila deklica in njene besede so zvenele žalostno, mehko, kot bi bile nasičene in napojene s solzami.

"Ti dekle, ti," se je razjezila mati, "ali te ni sram očitati? Ali se mar meni godi bolje kakor tebi, ali mar jaz samo sedim in se lepšam? Kupujem li gizdalinsko blago — kaj? Veš, da ne morem niti v cerkev več med ljudi; pa si pomagaj, s cmerenjem ne boš opravila nič, potrpeti moramo: počakaj, po žetvi ti kupim ruto, če ti je že zanjo toliko, ako ostane atu kak groš."

Dodlička preiskuje dalje materino glavo in molči ko grob; žal ji je, da ji je kaj očitala, boža jo zato po laseh, za ušesi jo šegeta, lase ji preklada s tilnika na čelo; in matere — glej, se oprijemlje zaspanec, sladka popoldanska dremota. Trepalnice lezejo počasi skupaj, glava pade v hčerino naročje — in žena je zaspala...

"Pst," je opomnila Dodlička druge otroke. pojdit se igrat na vrt, da ne zbudite mame. — V hiši na trdi klopi, z blazino pod glavo, je zaspal Adam, kakor bi ga bil ubil: otroci so se razbežali; Dodlička je naslonila svojo mlado glavo pa podboje pri vratih in zadremala. Sveta popoldanska tišina je objela ves Klenčič, slački popoldanski zaspanec je prinesel pozabljenje, počitek in osveženje... Slednjič pa zalaja pes, zamuka krava ali pa zapoje petelin, ko je bilo že dolgo tiho, kakor da so vsi v hiši izumrli. Zaspanci se stresejo, vzdramijo in pretegnejo. Koliko je neki ura? vprašajo. Ker kaže ura že šest, skočijo pokonci in se jezijo sami nase. "To sem prava, sodnji dan bi zaspala!" Takoj gredo gledat za drvi, zakurijo in pošiljajo moške v hlev: — "Tak vstani, človek božji; čas je živino opravljati!"

Že davno je pozabila Dodla na žida, zato pa Poldek ni pozabil nanjo. Drugačne skrbi se podijo po glavi gospodinji. Sedaj po žetvi prihajajo od vseh strani terjatve; posojilnica zahteva obresti, občina davke in naklade; obrtniki: kovač, kolar hočejo imeti plačane račune, in v celi hiši ni vinarja. Adam je prodal žito, tele, kravo, pa Bog sam ve, kaj je delal z denarjem... "Kako torej, ali prodaste lase?" se prikaže v tem trenutku Poldkova glava med vrati. Gospodinja je sama doma. Vsi, tudi najmanjši so na njivi. Krompir kopljejo in ga pobirajo; ona sama je pritekla domov, nakrmit živino in kuhat kosilo, ki jim ga ponese v košari. Suče se okrog štedilnika in težke skrbi so ž njo. "O Bog, to bi mi bilo v pomoč," ji pade v glavo, ko sliši Poldkov glas. Obrne glavo proti vratom in pravi negotovo: "Lase, praviš, če bi hotela prodati? O ne, tega pa ne! Zakaj bi jih neki prodajala? To me ne reši. Koliko bi mi pa dali zanje?"

Poldek ne ve samo za plavkaste lase kmetice, ampak tudi za njeno stisko. Kot jegulja se zvije s culico skozi vrata, jih tiho zapre za seboj, da ni niti slišati, kdaj je kljuka zaropotala.

"Poslušajte, mati, pametno besedo! Čemu pa so vam lasje, kaj? Poyejte sami, čemu? Povem vam, v nadlego so vam; glava se vam po nepotrebnem poti, pari; pa koliko dela imate v soboto zvečer, preden si jih razčesate! In kdo vidi vaše lase? Kdo more občudovati take lepe lase? Nihče, ker nosite celo leto ruto nazaj zavezano. Pa tudi ponoči spite z zavezano glavo, za vas je gotovo boljše, če nimate las, ampak lepo ruto s cveti; ta se vidi, to vsak opazi in bo rekel: Pogledjte Porazilovo mater, kako lepo ruto ima."

Dodla se spomni v tem trenutku na hčerko. Obljubila ji je novo ruto in dekle sedaj upira vanjo, kadarkoli se oblači v nedeljo, svoje vprašujoče, žalostne, solzne oči.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

LIST "EDINOST" JE LIST ZA RESNICO.

Toda ima brata, ki se drug drugega izpopolnjujeta, da poročata celo resnico. In ta njegov bratec je

"A V E M A R I A"

Zato nima popoln list "Edinost," kdor nima še lista "Ave Maria" poleg.

Imaš ti oba brata naročena? Takoj si naroči še list "Ave Maria," ki stane \$2.00 na leto pri

AVE MARIA 1852 W. 22nd Pl. CHICAGO, ILL.

GLASNIK PRESV. SRCA JEZUSOVEGA

je posvečen zlasti češčenju presv. Zakramenta.

Ta list bi ne smel manjkati v nobeni slovenski katol. hiši.

Ali ga imate pri Vas? Zakaj ne? — Takoj ga naroči! Stane samo \$1.00 na leto. Naroča se

GLASNIK 1852 W. 22nd Place.

Dolžnost Slovencev v Chicago

je, da dajo svoje perilo oprati v SLOVENSKO PRALNICO "LAUNDRIJO." Ne podpirajte več tujcev, ko imate v svoji sredi svojega lastnega rojaka, ki vodi to obrt. Kadar imate pripravljeno svoje perilo, pokličite na telefon, da pride na Vaš dom voz Slovenske pralnice. Mi peremo oblačila in vse, kar je za prati. Čistimo obleke "Dry cleaning," čistimo karpete, zavese in sploh vse, kar se da čistiti. Kadar imate kaj za prati, čistiti, ne pozabite na naše ime. Pokličite nas po telefonu.

SOUTH—WEST LAUNDRL CO.

JOHN ČERNOVICH, lastnik.

255 W. 31st Street, CHICAGO, ILL.

Telephone: Yards 5893.

KAJ JE CARINE PROSTO V ZDRUŽ. DRŽAVAH.

New York. — Mnogi ljudje tudi taki, ki niso redni trgovci, dobivajo marsikdaj kako pošiljatev iz inozemstva, za katero je treba plačati uvozno carino. Ravnotako imajo potniki, prihajajoči v Ameriko, večkrat s seboj predmete, ki jih je treba prijaviti carinarjem. Radi tega je jako važno, da se zna, kaki predmeti so prosti carine; za vse druge pa je treba plačati primerno carino.

Sledeči predmeti so prosti vsake carine.

Knjige in brošure, tiskane popolnoma ali poglavitno v kateremsi jeziku razun v angleščini.

Knjige, knjižnice, navadne in primerno pohištvo in enaki predmeti za hišno rabo, ki so lastnina oseb ali družin, prihajajočih iz inozemstva, ako so dotičniki te predmete zares rabili v inozemstvu skozi leto dni in ako jih ne uvažajo za kako drugo osebo ali v svrhu prodaje.

Osebnih predmeti — ne pa trgovsko blago — državljanov družin Držav, ki so umrli v inozemstvu.

Osebnne knjige in obrtne ali poklicne priprave in orodje v čedianski posesti oseb, ki se priseljujejo v Združene Države, ako so te predmete posedovali in rabili v inozemstvu.

Oblačila, predmeti za osebne kinčanje, toaletni predmeti in druge take osebne stvari onih oseb, ki prihajajo v Združene Države; dotični predmeti pa so carine prosti le pod pogojem, da jih je potnik zares posedoval za časa svojega odhoda iz inozemske dežele ali poprej in da so potrebni in primerni za njegovo rabo in tudi namenjeni le za isto; ako so taki predmeti namenjeni za druge osebe ali za prodajo, potem treba plačati carino za iste. Glede teh osebnih predmetov pa veljajo neke izjeme: Ako oseba, ki nima svojega rednega bivališča v Združenih Državah, prinaša s seboj dragulje ali enake predmete za osebno kinčanje v vrednosti od \$100.00, ali več in jih proda tekom treh let po prihodu v Združene Države, treba plačati tedaj carino po oni lestvici, ki je v veljavi za časa prodaje. Kar se tiče ljudi, nastanjenih v Združenih Državah, ki se vračajo iz potovanja po inozemstvu, smejo isti prinesiti nazaj vse osebne in hišne predmete, ki so jih odnesli s seboj iz Združenih Držav, ne da bi plačali nikake carine, in to brez ozira na vrednost dotičnih predmetov; treba seveda dokazati, identiteto dotičnih predmetov. Ravnotako ni treba tem potnikom, vračajočim se v Ameriko, plačati carine za predmete, kupljene v inozemstvu za osebno ali hišno rabo oziroma

kot spominek ali kuriozitet, ako ti predmeti ne presegaajo vrednosti \$100.00, ako pa so kupljeni v trgovske svrhe, treba je plačati carino.

Razun zgoraj omenjenih predmetov in slučajev, treba je plačati carino za vsako blago, ki se uvažuje v Združene Države. Ameriška tarifa je odstotna lestvica ad valorem; t. i. carina znaša določen odstotek inozemske ali izvozne vrednosti dotičnega predmeta. Ako je razlika med inozemsko ceno in izvozno ceno, se jemlje za podlago vedno ona vrednost, ki je večja. Glede nekaterih predmetov treba zraven odstotka na inozemski vrednosti plačati še posebno stalno pristojbino.

Na pr. — po tarifi od 1. 1922, — treba plačati za pavolinata oblačila 35 odstot. inozemske vrednosti, za volnena oblačila na 40—50 odstot. inozemske vrednosti in še zraven 30 do 45 centov za vsak funt. Za ženske usnjene rokavice treba je plačati kot carino 50—70 odstot. in še zraven \$4.00 za vsak tucat. Za godala se plačuje 40 odstot. za igrače 70 odstot. itd.

KO PRIDETE V CHICAGO

se ustavite pri John Vidmarju na Blue Island avenue. Tam dobite najboljšje pišče, smodke in vedno čista snažna prenočišča.

JOHN VIDMAR

Slovenska gostilna

2346 Blue Island ave. Chicago.

IZPLAČILA

v ameriških dolarjih še vedno izvršujemo v zasedenem ozemlju v Italiji. Nemški Avstriji in drugod.

V lugoslaviji je časno nemogoče lokalnim bankam izplačevati ameriške dolarje, ker to sedaj izvrši edino Narodna Banka v Beogradu. Vendar pa potnikom, ki rabijo dolarje za na pot preskrbimo dolarje.

Dolarske čke pa še vedno lahko izdajamo in iste vnovčimo v stari domovini po dnevnem kurzu v jugoslovanske krone.

Za dolarske pošiljateve računamo sledeče pristojbine: do \$15.00 po 50 centov, — od \$15.00 do \$30.00 po 75 centov, — od \$30.00 do \$50.00 po \$1.00, za izplačila, ki presegajo \$50.00 računamo 1 cent in pol od dolarja, ali po \$1.50 od sto dolarjev. H tem pristojbinam je še pridati za vsako posamezno nino.

pošiljatev 15 centov za pošt-

BANČNI ODDELEK

EDINOSTI

1840 West 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

List Edinost

je last slovenskih katoliških delavcev v Ameriki. Za njih korist se izdaja, da brani njih pravice in jim kaže pravo pot do pravega napredka. List Edinost zahaja skoro v vse slovenske naselbine po Ameriki. Vse zavedne slov. družine so nanj naročene, in ga pridno čitajo, ker v njem najdejo največ pravega poduka, mnogo zanimivih novic in zabavnega čtiva.

ZATO SO OGLASI V LISTU "EDINOSTI" USPEŠNI.

Trgovci, ki imajo svoje trgovine naj poizkusijo oglašati v listu "Edinosti" in prepričani smo, da bodo potem v Edinosti stalno oglašali.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA DO VSPEHA,

ako ob raznih prireditvah in kampanjah oglašajo v našem listu. Poizkusite in prepričajte se enkrat. Poslužite se lista za Vašo reklamo, da jo list ponese na slovenske domove pred oči slovenskih rojakov, da bodo znali, kaj prirejate in kdaj!

NAŠA TISKARNA

je sedaj skoro najmodernejša slov. tiskarna v Ameriki. Tiskarska dela izvršujemo lično in točno. Vsem slovenskim čč. gg. duhovnikom, cenjenim društvam, trgovcem in posameznikom, se najtopleje priporočamo, da se spomnijo na nas, kadar potrebujejo, kakih tiskovin.

Ničesar drugega ne prosimo Vas, kakor vprašajte nas za cene, predno oddaste naročilo drugam. Ako le to storite, smo prepričani, da bomo vedno tiskali Vaše tiskovine mi!

Mi izvršimo vsako tiskarsko delo. Najsi bo še tako malo ali veliko. Poizkusite pri nas!

TISKOVNA DR. "EDINOST"

1849 W. 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 0098.

PREPRIČAJTE SE!

Da mi resnično izdelujemo n a j-krasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Nemecek

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St.,

Chicago, Ill.

cor. Albert,

Phone: Canal 2534.